

Aprobat în ședința Guvernului din _____ 2025

Decizia protocolară nr. _____/2025

Proiect

UE

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

L E G E

pentru modificarea Legii nr. 1260/2002 cu privire la avocatură

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Prezenta lege:

- transpune parțial Directiva 98/5/CE a Parlamentului European și a Consiliului Uniunii Europene din 16 februarie 1998 de facilitare a exercitării cu caracter permanent a profesiei de avocat într-un stat membru, altul decât cel în care s-a obținut calificarea, nr. CELEX: 31998L0005, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 77 din 14 martie 1998, astfel cum a fost modificată ultima oară prin Directiva 2013/25/UE a Consiliului din 13 mai 2013;

- transpune Directiva Consiliului 77/249/CEE din 22 martie 1977 de facilitare a exercitării efective a libertății de a presta servicii de către avocați, nr. CELEX: 31977L0249, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 78 din 26 martie 1977, astfel cum a fost modificată ultima oară prin Directiva 2013/25/UE a Consiliului din 13 mai 2013.

Art. I. – Legea nr. 1260/2002 cu privire la avocatură (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, nr. 159, art. 582), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. Se completează cu clauza de armonizare cu următorul cuprins:

„Prezenta lege:

- transpune parțial Directiva 98/5/CE a Parlamentului European și a Consiliului Uniunii Europene din 16 februarie 1998 de facilitare a exercitării cu caracter permanent a profesiei de avocat într-un stat membru, altul decât cel în care s-a obținut calificarea, nr. CELEX: 31998L0005, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 77 din 14 martie 1998, astfel cum a fost modificată ultima oară prin Directiva 2013/25/UE a Consiliului din 13 mai 2013;

- transpune Directiva Consiliului 77/249/CEE din 22 martie 1977 de facilitare a exercitării efective a libertății de a presta servicii de către avocați,

nr. CELEX: 31977L0249, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 78 din 26 martie 1977, astfel cum a fost modificată ultima oară prin Directiva 2013/25/UE a Consiliului din 13 mai 2013”.

2. Titlul articolului 1 va avea următorul cuprins:

„**Articolul 1.** Profesia de avocat”.

3. Se completează cu articolul 1¹ cu următorul cuprins:

„**Articolul 1¹.** Noțiuni

În sensul prezentei legi, următoarele noțiuni semnifică:

autoritate competentă – organ de autoadministrare al avocaților dintr-un stat membru sau altă entitate responsabilă de înregistrarea avocaților în statul membru de origine;

grup profesional – orice entitate, cu sau fără personalitate juridică, organizată potrivit legislației unui stat membru, în cadrul căreia avocații exercită activitățile profesionale împreună, sub un nume comun;

stat membru – stat membru al Uniunii Europene, al Spațiului Economic European sau Confederația Elvețiană;

stat membru de origine – stat membru în care un avocat a obținut dreptul de a utiliza unul dintre titlurile profesionale corespunzătoare, înainte de a exercita profesia de avocat în Republica Moldova;

titlu profesional din statul membru de origine – titlu profesional corespunzător, folosit în unul din statele membre pe teritoriul căruia avocatul a obținut dreptul de a folosi acest titlu, înainte de a exercita profesia de avocat în Republica Moldova;

titlu profesional din Republica Moldova – titlu profesional confirmat prin licența pentru exercitarea profesiei de avocat inclus în Registrul licențelor și în Registrul cabinetelor avocaților și birourilor asociate de avocați din Republica Moldova.”

4. Articolul 2 se completează cu litera f) cu următorul cuprins:

„f) stabilirea modului de exercitare a profesiei de avocat de către avocați din alte state, inclusiv din statele membre ale Uniunii Europene, ale Spațiului Economic European sau din Confederația Elvețiană.”

5. Articolul 6 se completează cu alineatul (6) cu următorul cuprins:

„(6) Avocații care au obținut titlul profesional în unul dintre statele membre ale Uniunii Europene, ale Spațiului Economic European sau în Confederația Elvețiană pot exercita profesia de avocat pe teritoriul Republicii Moldova în modul stabilit de capitolul XI.”

6. La articolul 10 alineatul (1), după cuvintele „cetățenia Republicii Moldova” se introduc cuvintele „sau a unui stat prevăzut la art. 6 alin. (6)”.

7. La articolul 24 alineatul (2) litera c), cuvintele „hotărârii privind susținerea examenului de calificare” se substituie cu cuvintele „hotărârii privind admiterea în profesia de avocat”.

8. Capitolul XI va avea următorul titlu:

„Capitolul XI

EXERCITAREA PROFESIEI DE AVOCAT DE CĂTRE AVOCAȚII DIN STATELE MEMBRE ALE UNIUNII EUROPENE, ALE SPAȚIULUI ECONOMIC EUROPEAN SAU DIN CONFEDERAȚIA ELVEȚIANĂ”.

9. Articolul 66 va avea următorul cuprins:

„**Articolul 66.** Domeniul de aplicare și aspecte generale

(1) Dispozițiile prezentului capitol se aplică avocaților care au obținut calificarea profesională în unul dintre statele membre ale Uniunii Europene, ale Spațiului Economic European sau în Confederația Elvețiană, dispun de titlul profesional din statul membru de origine și exercită profesia de avocat pe teritoriul Republicii Moldova:

a) cu caracter permanent, sub titlul profesional din statul membru de origine, fără integrare în profesia de avocat din Republica Moldova;

b) cu caracter permanent, sub titlul de „avocat”, după integrare în profesia de avocat din Republica Moldova;

c) cu caracter ocazional, sub titlul profesional din statul membru de origine, sub formă de prestări servicii.

(2) Avocații din statele membre ale Uniunii Europene, ale Spațiului Economic European sau din Confederația Elvețiană (în continuare – *avocați/avocat*) care desfășoară activitate în Republica Moldova pot fi admiși în profesia de avocat și pot obține dreptul de a practica sub titlul profesional din Republica Moldova în condițiile prevăzute la art. 66⁶-66⁸.

(3) În exercitarea atribuțiilor ce le revin în temeiul prezentului capitol, organele de autoadministrare ale avocaților asigură confidențialitatea informațiilor care le-au devenit cunoscute cu privire la avocații care își desfășoară activitatea în Republica Moldova sub titlul profesional din statul membru de origine.

(4) Deciziile organelor de autoadministrare ale avocaților privind refuzul înregistrării avocatului, anularea înregistrării, refuzul admiterii în profesia de avocat în condițiile prezentului capitol sau aplicarea sancțiunilor disciplinare în privința avocaților pot fi contestate printr-o acțiune în contencios administrativ, în conformitate cu prevederile Codului administrativ al Republicii Moldova, fără respectarea procedurii prealabile.”

10. Se completează cu articolele 66¹-66⁹ cu următorul cuprins:

„**Articolul 66¹.** Înregistrarea avocatului

(1) Avocatul care dorește să exercite profesia de avocat în Republica Moldova, cu caracter permanent, sub titlul profesional din statul membru de origine, este obligat să se înregistreze în registrul ținut de Uniunea Avocaților, conform art. 6 alin. (2) și (5).

(2) Pentru înregistrare, avocatul trebuie să prezinte Uniunii Avocaților:

a) actul care atestă înregistrarea sa ca avocat la autoritatea competentă din

statul membru de origine, a cărui termen nu poate fi mai mic de trei luni de la data eliberării acestuia;

b) actul care atestă apartenența sa la un grup profesional sau o altă formă de exercitare a profesiei în statul membru de origine;

c) contractul de colaborare privind desfășurarea activității profesionale în cadrul unui cabinet de avocat sau al unui birou asociat de avocați din Republica Moldova;

d) orice altă informație relevantă despre activitatea sa.

(3) Uniunea Avocaților înregistrează avocatul în registru după verificarea actelor depuse. Deciziile Uniunii Avocaților de refuz sau de anulare a înregistrării se motivează.

(4) Uniunea Avocaților informează autoritatea competentă din statul membru de origine cu privire la înregistrarea avocatului.

(5) Uniunea Avocaților transmite Ministerului Justiției lista actualizată a avocaților înregistrați. Condițiile și modul de înregistrare în registrul ținut de Uniunea Avocaților sunt stabilite de către Consiliul Uniunii Avocaților.

Articolul 66². Identificarea avocatului

(1) Avocatul care desfășoară activitatea în Republica Moldova sub titlul profesional din statul membru de origine este obligat să exercite profesia de avocat sub acest titlu, care se indică în limba oficială sau în una dintre limbile oficiale ale statului membru de origine, în mod inteligibil și astfel încât să fie evitată confuzia cu titlul profesional din Republica Moldova.

(2) În denumirea prevăzută la alin. (1), se indică, alături de forma de exercitare a profesiei în Republica Moldova, și forma juridică a grupului profesional din statul membru de origine.

(3) Uniunea Avocaților poate solicita avocatului care activează sub titlul profesional obținut în statul membru de origine să indice grupul profesional din care face parte în statul membru de origine sau autoritatea judiciară în cadrul căreia este admis să-și exercite profesia, potrivit legii din statul membru de origine.

(4) Avocatul care a fost admis în profesia de avocat în Republica Moldova, în condițiile art. 66⁶-66⁸, are dreptul să folosească titlul profesional din statul membru de origine, exprimat în limba oficială sau în una dintre limbile oficiale ale statului membru de origine, alături de titlul profesional din Republica Moldova.

Articolul 66³. Formele de organizare a activității profesionale

(1) Avocatul înregistrat în registrul ținut de Uniunea Avocaților poate colabora cu un cabinet al avocatului din Republica Moldova sau cu o formă asociată de organizare a activității de avocat din Republica Moldova în baza unui acord de colaborare.

(2) Avocatul înregistrat în registrul ținut de Uniunea Avocaților, care nu a obținut titlul profesional din Republica Moldova, nu poate fi fondator al unui cabinet de avocat din Republica Moldova.

(3) Unul sau mai mulți avocați, din unul sau mai multe state membre de origine, înregistrați în registrul ținut de Uniunea Avocaților, se pot asocia și pot exercita profesia de avocat în cadrul unei forme asociate de organizare a activității de avocat din Republica Moldova, în cadrul căreia activează cel puțin doi avocați din Republica Moldova.

Articolul 66⁴. Limitele de competență

(1) Avocatul care profesează în Republica Moldova, cu caracter permanent, sub titlu profesional din statul membru de origine, poate exercita aceleași activități profesionale ca și avocatul care activează conform titlului profesional din Republica Moldova și poate, în special, să acorde consultanță juridică cu privire la dreptul statului membru de origine, dreptul Uniunii Europene, dreptul internațional și dreptul Republicii Moldova, cu respectarea normelor de procedură aplicabile în fața instanțelor judecătorești și autorităților din Republica Moldova.

(2) Avocatul care profesează în Republica Moldova, cu caracter permanent, sub titlul profesional din statul membru de origine, nu poate exercita pe teritoriul Republicii Moldova activitățile profesionale care prin lege sunt atribuite altor profesii conexe justiției, indiferent de faptul dacă în statul membru de origine dispune de aceste competențe.

(3) Avocatul care profesează în Republica Moldova, cu caracter permanent, sub titlul profesional din statul membru de origine, poate acorda genurile de asistență juridică calificată prevăzute la art. 8 alin. (1) lit. c), e) și f) doar în colaborare cu un avocat din Republica Moldova.

(4) Avocatul care profesează în Republica Moldova, cu caracter permanent, sub titlul profesional din statul membru de origine, se supune acelorași obligații de asigurare de răspundere civilă profesională ca și avocații din Republica Moldova.

Articolul 66⁵. Norme profesionale și proceduri disciplinare

(1) Avocatul care profesează, cu caracter permanent, în Republica Moldova, se supune acelorași reguli de conduită profesională prevăzute de prezenta lege, de statutul profesiei și de Codul deontologic al avocatului din Republica Moldova, la fel ca avocații care activează sub titlul profesional din Republica Moldova, indiferent de normele profesionale și deontologice care i se aplică în statul membru de origine.

(2) Avocatul care profesează, cu caracter permanent, în Republica Moldova, răspunde disciplinar pentru nerespectarea regulilor de conduită profesională, potrivit prevederilor Capitolului IX. În cazul neîndeplinirii

obligățiilor prevăzute de lege, se aplică normele de procedură, sancțiunile și căile de atac prevăzute de prezenta lege, precum și de alte acte normative.

(3) Uniunea Avocaților informează baroul sau alte autorități competente din statul membru de origine, până la inițierea unei proceduri disciplinare împotriva unui avocat, care profesează sub titlul profesional din statul membru de origine, furnizând orice informații utile în cauză. Uniunea Avocaților cooperează cu barourile sau cu alte autorități competente din statul membru de origine pe tot parcursul desfășurării procedurilor disciplinare. Baroul sau autoritatea competentă din statul membru de origine poate formula observații în cadrul procedurilor disciplinare care se desfășoară împotriva unui avocat care profesează sub titlul profesional din acel stat.

(4) Retragera temporară sau permanentă, de către autoritatea competentă din statul membru de origine, a dreptului de exercitare a profesiei de avocat are ca efect de drept interdicția temporară sau permanentă a avocatului în cauză de a exercita profesia de avocat în Republica Moldova sub titlul profesional din statul membru de origine.

Articolul 66⁶. Recunoașterea calificării profesionale în Republica Moldova

(1) Avocatul care profesează, cu caracter permanent, sub titlul profesional din statul membru de origine, poate solicita oricând recunoașterea calificării profesionale, în vederea obținerii admiterii în profesia de avocat din Republica Moldova și a exercitării acesteia sub titlul profesional din Republica Moldova. Cererea de recunoaștere a calificării profesionale se depune la Uniunea Avocaților.

(2) În vederea recunoașterii calificării profesionale în Republica Moldova, avocatul care profesează sub titlul profesional din statul membru de origine susține un examen de verificare a aptitudinilor în domeniul dreptului Republicii Moldova, care cuprinde subiecte ce vizează exercitarea profesiei de avocat în Republica Moldova, inclusiv în domeniul administrării profesiei, eticii și deontologiei profesionale din Republica Moldova, sau efectuează un stagiu de adaptare de trei ani în domeniul dreptului Republicii Moldova.

(3) Modul de desfășurare a examenului de verificare a aptitudinilor sau de efectuare a stagiului de adaptare se stabilește de către Uniunea Avocaților, după coordonare cu Ministerul Justiției.

(4) Consiliul Uniunii Avocaților stabilește componența comisiei de evaluare, precum și subiectele pentru examenul de verificare a aptitudinilor. Comisia de evaluare verifică dacă studiile efectuate și experiența profesională dobândită de solicitant acoperă, în totalitate sau parțial, diferențele existente între dreptul Republicii Moldova și cel al statului membru de origine în care a fost obținută calificarea profesională și stabilește dacă avocatul trebuie sau nu să efectueze un stagiu de adaptare, durata acestuia, precum și necesitatea urmăririi unor cursuri de instruire și tematica lor.

(5) Prevederile prezentului articol se completează cu dispozițiile legislației privind recunoașterea calificărilor profesionale în Republica Moldova.

Articolul 66⁷. Admiterea în profesia de avocat în baza experienței profesionale dobândite în Republica Moldova

(1) Avocatul care profesează în Republica Moldova, cu caracter permanent, sub titlul profesional din statul membru de origine, efectiv și cu regularitate, pentru o perioadă de cel puțin trei ani de la momentul înregistrării în registrul Uniunii Avocaților, în domeniul dreptului Republicii Moldova, inclusiv dreptului Uniunii Europene, poate obține admiterea în profesia de avocat din Republica Moldova și dreptul de a o exercita sub titlul profesional din Republica Moldova, fără a fi necesară îndeplinirea condițiilor prevăzute la art. 66⁶, dacă dispune de reputație ireproșabilă și nu se află în incompatibilitate cu profesia de avocat, potrivit prezentei legi.

(2) În scopul justificării activității efective și cu regularitate conform alin. (1), avocatul oferă Consiliului Uniunii Avocaților toate informațiile și documentele relevante privind numărul și natura cauzelor în care a acordat asistență juridică.

(3) Consiliul Uniunii Avocaților verifică caracterul efectiv și regularitatea activității desfășurate și, dacă este necesar, solicită avocatului, verbal sau în scris, clarificări sau precizări suplimentare referitoare la informațiile și documentele prezentate.

(4) În cazul în care cerințele prevăzute la alin. (1) nu au fost îndeplinite sau în cazul în care Consiliul Uniunii Avocaților constată că activitatea desfășurată de avocat aduce atingere ordinii publice, în special ca urmare a unor abateri disciplinare, plângeri sau incidente în care este vizat, acesta refuză motivat admiterea în profesia de avocat din Republica Moldova.

Articolul. 66⁸ Admiterea în profesia de avocat în baza unei activități profesionale reduse în Republica Moldova

(1) Avocatul care profesează în Republica Moldova, cu caracter permanent, sub titlul profesional din statul membru de origine și care a desfășurat în mod efectiv și cu regularitate o activitate profesională în Republica Moldova pentru o perioadă de cel puțin trei ani, dar pentru o perioadă mai scurtă în domeniul dreptului Republicii Moldova, poate obține admiterea în profesia de avocat din Republica Moldova și dreptul de a o exercita sub titlul profesional din Republica Moldova, fără a fi necesară îndeplinirea condițiilor prevăzute la art. 66⁶, dacă demonstrează Consiliului Uniunii Avocaților capacitatea de a exercita profesia de avocat în Republica Moldova, dispune de reputație ireproșabilă și nu se află în incompatibilitate cu profesia de avocat potrivit prezentei legi.

(2) Activitatea desfășurată efectiv și cu regularitate în Republica Moldova, precum și capacitatea avocatului de a continua activitatea pe care a desfășurat-o sunt evaluate de către Consiliul Uniunii Avocaților în baza unui interviu.

Solicitantul pune la dispoziția Consiliului Uniunii Avocaților orice informații și documente relevante, în special cele referitoare la cauzele în care a acordat asistență juridică.

(3) În procesul evaluării, Consiliul Uniunii Avocaților ia în considerare activitatea desfășurată efectiv și cu regularitate în cursul perioadei prevăzute la alin. (1), precum și orice cunoștințe și experiență profesională în dreptul Republicii Moldova, participarea la cursuri de instruire privind dreptul Republicii Moldova, inclusiv privind administrarea și organizarea profesiei de avocat și deontologia avocaților, organizate în cadrul Centrului de Instruire a Avocaților sau recunoscute de acesta.

(4) Modul de organizare și desfășurare a interviului, criteriile de evaluare și modul de apreciere a acestora sunt stabilite de Uniunea Avocaților, după coordonare cu Ministerul Justiției.

(5) În cazul în care cerințele stabilite la alin. (1) nu au fost îndeplinite sau în cazul în care Consiliul Uniunii Avocaților constată că activitatea desfășurată de avocat aduce atingere ordinii publice, în special ca urmare a unor abateri disciplinare, plângeri sau incidente în care este vizat, acesta refuză motivat admiterea în profesia de avocat din Republica Moldova.

Articolul 66⁹. Activitatea profesională ocazională

(1) Avocatul dintr-un stat membru poate desfășura ocazional activitate profesională în Republica Moldova, sub forma prestării de servicii de asistență juridică, prevăzute la art. 8 alin. (1) lit. a) și b).

(2) În cazul prevăzut la alin. (1) nu este necesară înregistrarea avocatului în conformitate cu art. 66¹.

(3) Avocatul dintr-un stat membru care desfășoară ocazional activitate profesională în Republica Moldova trebuie să respecte condițiile și regulile de conduită profesională, precum și legislația privind profesia de avocat din Republica Moldova.

(4) Avocatul dintr-un stat membru, care desfășoară ocazional activitate profesională în Republica Moldova, poate să acorde consultanță juridică cu privire la dreptul statului membru de origine, dreptul Uniunii Europene sau dreptul internațional. Acordarea de consultanță juridică cu privire la dreptul Republicii Moldova se poate realiza numai în colaborare cu un avocat din Republica Moldova.

(5) Pentru exercitarea activităților legate de reprezentarea și apărarea în instanțele judecătorești a unei persoane pe teritoriul Republicii Moldova, avocatul dintr-un stat membru activează în colaborare cu un avocat din Republica Moldova.”

Art. II. – Prevederile prezentei legi intră în vigoare la data aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană.

NOTA DE FUNDAMENTARE
a proiectului de lege pentru modificarea
Legii nr. 1260/2002 cu privire la avocatură

1. Denumirea autorului proiectului
Proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 1260/2002 cu privire la avocatură a fost elaborat de Ministerul Justiției, în colaborarea cu Uniunea Avocaților din Republica Moldova și cu suportul experților internaționali.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului
2.1. Temeiul legal și sursa proiectului
Prezentul proiect de lege are drept scop implementarea: a) acțiunii nr. 4 din capitolul 3 al <i>Planului național de acțiuni pentru integrarea Republicii Moldova la Uniunea Europeană pe anii 2024-2027</i>, aprobat prin <i>Hotărârea Guvernului nr. 829/2023</i>; b) acțiunii nr. 226 din <i>Planul național de reglementări pentru anul 2025</i>, aprobat prin <i>Hotărârea Guvernului nr. 841/2024</i>.
2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative
Odată cu semnarea pe 27 iunie 2014, la Bruxelles, a Acordului de Asociere dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, Republica Moldova a demarat procesul de aderare la Uniunea Europeană și s-a angajat să implementeze standardele Uniunii Europene în materia statului de drept, protecția drepturilor fundamentale ale omului. În cadrul acestui proces, se urmărește alinierea legislației naționale și a practicii judiciare la <i>acquis</i>-ul Uniunii Europene, prin crearea unui sistem de justiție eficient și independent, capabil să garanteze libertatea, siguranța persoanelor, accesul la servicii juridice de calitate. Pornind de la nevoile justițiabililor care, datorită fluxurilor comerciale în creștere rezultate în special din piața internă, necesită consiliere atunci când derulează tranzacții transfrontaliere în care dreptul internațional, dreptul comunitar și drepturile naționale se suprapun adesea și în vederea facilitării exercitării profesiei de avocat în statele membre, legiuitorul european a adoptat două acte legislative care trebuie transpuse în legislația națională de către toate statele membre: – Directiva 98/5/CE a Parlamentului European și a Consiliului Uniunii Europene din 16 februarie 1998 de facilitare a exercitării cu caracter

permanent a profesiei de avocat într-un stat membru, altul decât cel în care s-a obținut calificarea;

- Directiva Consiliului 77/249/CEE din 22 martie 1977 de facilitare a exercitării efective a libertății de a presta servicii de către avocați, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 078/17.

În context, Republica Moldova urmează să transpună directivele respective în cadrul normativ național.

În Republica Moldova, avocații din alte state pot exercita profesia de avocat în condițiile stabilite de *Legea nr. 1260/2002 cu privire la avocatură*. Însă, prin prisma prevederilor Directivei 98/5/CE și ale Directivei 77/249/CEE, se atestă că legislația națională este aliniată doar parțial la aceste acte europene.

Raportat la art. 3 din Directiva 98/5/CE, cadrul național recunoaște dreptul avocatului de a profesa pe teritoriul Republicii Moldova numai dacă certifică calitatea de avocat în statul de origine și este înscris în Registrul ținut de Uniunea Avocaților (art. 6 alin. (2) din *Legea nr. 1260/2002*). Iar, în raport cu art. 5 din Directiva 98/5/CE, cadrul național conține doar elementul privind interdicția de reprezentare a intereselor persoanelor fizice sau juridice în instanțele de judecată și în relațiile cu alte autorități publice decât în arbitrajul comercial internațional (art. 6 (3) din *Legea nr. 1260/2002*)

Totodată, raportat la art. 3 din Directiva 77/249/CEE, cadrul național conține doar elementul privind dreptul avocatului de a profesa pe teritoriul Republicii Moldova, dacă certifică calitatea de avocat în statul de origine și este înscris în Registrul ținut de Uniunea Avocaților (art. 6 alin. (2) din *Legea nr. 1260/2002*).

În acest context, este necesară transpunerea integrală a art. 1-18 din Directiva 98/5/CE și art. 1-8 din Directiva 77/249/CEE.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

Prezentul proiect de lege are drept scop transpunerea integrală în legislația națională a Directivei 98/5/CE și a Directivei 77/249/CEE.

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectul de lege prevede modificarea Titlului Capitolului XI din *Legea nr. 1260/2002* și completarea acestuia cu nouă articolele (art. 66¹- art. 66⁹) prin care se transpun prevederile directivelor menționate. Astfel, printre cele mai importante aspecte reglementate de Capitolul respectiv specificăm:

A. Competența avocatului dintr-un stat membru de a desfășura în Republica Moldova activitatea profesională sub titlul profesional corespunzător din statul respectiv.

Potrivit proiectului, avocatul care a obținut calificarea profesională în unul dintre statele membre ale Uniunii Europene, ale Spațiului Economic European sau în Confederația Elvețiană va putea exercita profesia de avocat pe teritoriul Republicii Moldova:

- permanent (în mod independent sau în asociere);
- ocazional (sub formă de prestare de servicii).

În context, avocații vor putea exercita aceleași activități profesionale ca și avocatul care activează conform titlului profesional din Republica Moldova. Va putea, în special, să acorde consultanță juridică cu privire la dreptul statului în care a fost calificat, dreptul comunitar, dreptul internațional și dreptul Republicii Moldova, cu respectarea normelor de procedură aplicabile în fața instanțelor judecătorești și autorităților din Republica Moldova.

Totodată, avocatul care profesează în Republica Moldova sub titlu profesional din statul membru de origine, nu va putea exercita pe teritoriul Republicii Moldova, activitățile profesionale care prin lege sunt atribuite altor profesii conexe justiției (spre exemplu notari, administratori autorizați, executori judecătorești), indiferent dacă în statul în care a obținut calificarea în profesia de avocat dispune de aceste competențe.

De asemenea, avocatul care profesează în Republica Moldova sub titlu profesional din statul membru de origine, poate acorda genurile de asistență juridică calificată prevăzute la art. 8 alin. (1), lit. c), e) și f) din Legea nr. 1260/2002 doar în colaborare cu un avocat licențiat în Republica Moldova cu drept de exercitare a profesiei.

B. Răspunderea avocatului dintr-un stat membru care desfășoară activitatea profesională în Republica Moldova sub titlul profesional corespunzător d statul membru

Potrivit proiectului, avocatul se va supune acelorași reguli de conduită profesională prevăzute pentru avocații licențiați în Republica Moldova, stabilite în Statutul profesiei de avocat și în Codul deontologic al avocatului din Republica Moldova, indiferent de normele profesionale și deontologice care i se aplică în statul membru de origine.

În cazul neîndeplinirii obligațiilor, se aplică normele de procedură, sancțiunile și căile de atac prevăzute în aceasta lege și alte acte normative.

Uniunea Avocaților din Republica Moldova va informa baroul sau altă autoritate competentă din statul membru de origine, în cel mai scurt timp până la inițierea unei proceduri disciplinare împotriva unui avocat, care profesează sub titlul profesional din statul membru de origine, furnizând orice informații utile în cauză. Uniunea Avocaților din Republica Moldova va coopera cu baroul sau altă autoritate

competență din statul membru de origine pe tot parcursul desfășurării procedurilor disciplinare. Baroul sau autoritatea competentă din statul membru de origine va putea formula observații în cadrul procedurilor disciplinare care se desfășoară împotriva unui avocat care profesează sub titlul profesional din acel stat.

Retragerea temporară sau permanentă de către autoritatea competentă din statul membru de origine a dreptului de exercitare a profesiei va avea ca efect interdicția temporară sau permanentă a avocatului în cauză de a profesa și în Republica Moldova sub titlul profesional din statul membru de origine.

C. Admiterea în profesia de avocat (în mod permanent, independent sau în asociere)

Pentru a exercita profesia de avocat permanent pe teritoriul Republicii Moldova avocații vor putea opta pentru unul din următoarele scenarii propuse prin proiectul legii aliniat la directivele a căror transpunere se urmărește:

1. Cu titlu de regulă generală, avocații vor putea solicita recunoașterea diplomei la Uniunea Avocaților și, la alegere, vor susține un examen de verificare a cunoștințelor sau vor efectua un stagiu profesional în dreptul Republicii Moldova timp de 3 ani.

Modul de desfășurare ale examenului sau ale stagiului, după caz, se va stabili de Uniunea Avocaților din Republica Moldova după coordonare cu Ministerul Justiției. Comisia de licențiere a profesiei de avocat va verifica în prealabil dacă calificarea profesională și experiența profesională dobândită de solicitant vor acoperi în tot sau în parte diferențele existente între dreptul Republicii Moldova și cel al statului membru de origine în care a fost obținut titlul de calificare și stabilește dacă avocatul va trebui sau nu să efectueze un stagiu profesional în avocatură și durata acestuia, precum și necesitatea urmăririi unor programe de formare profesională și tipul acestora în conformitate cu prevederile Cadrului Național al Calificărilor.

De asemenea, acestui mecanism vor fi aplicabile dispozițiile legislației-cadru privind recunoașterea reciprocă a calificărilor profesionale din Republica Moldova.

2. O altă metodă de accedere în profesie este desfășurarea activității profesionale pe teritoriul Republicii Moldova.

Astfel, avocatul care profesează sub titlul profesional din statul membru de origine și care își desfășoară activitatea efectiv și neîntrerupt, pe o perioadă de **cel puțin trei ani în Republica Moldova, în domeniul dreptului Republicii Moldova** și dreptului Uniunii Europene va putea solicita admiterea în profesia de avocat în Republica Moldova.

În acest scop, avocatul este obligat să ofere Comisiei de licențiere toate informațiile și documentele utile, în special despre numărul și natura cauzelor în care

a participat la acordarea asistenței juridice, pentru a proba activitatea efectivă și neîntrerupte pe teritoriul Republicii Moldova.

Comisia de licențiere va verifica caracterul efectiv și neîntrerupt al activității exercitate și va putea cere avocatului să ofere, verbal sau în scris, clarificări sau precizări suplimentare referitoare la informațiile și documentele prezentate.

Cererea depusă astfel, va putea fi respinsă de Comisia de licențiere în cazul în care cerințele n-au fost îndeplinite de solicitant sau în cazul în care consideră că aceasta ar aduce atingere ordinii publice, în special ca urmare a unor abateri disciplinare, a unor plângeri sau incidente de orice fel.

3. Admiterea în profesia de avocat în condițiile unei activități profesionale reduse în domeniul dreptului în Republica Moldova

Avocatul care profesează sub titlul profesional din statul membru de origine și care a desfășurat în mod efectiv și neîntrerupt o activitate profesională în Republica Moldova pe o perioadă de cel puțin 3 ani, **dar pentru o perioadă mai scurtă în domeniul dreptului Republicii Moldova** va putea fi admis în profesia de avocat dacă demonstrează capacitatea sa de exercita profesia de avocat în Republica Moldova.

Activitatea exercitată efectiv și cu regularitate de către avocat în Republica Moldova și capacitatea sa de a continua activitatea pe care a exercitat-o sunt evaluate pe baza unui **interviu** de către Comisia de licențiere.

Comisia de licențiere va lua în considerare activitatea exercitată efectiv și cu regularitate în cursul perioadei respective și orice cunoștințe și experiență profesională în dreptul intern, orice participare la cursuri de instruire privind dreptul național, inclusiv privind administrarea și organizarea profesiei de avocat și deontologia avocaților, organizate în cadrul Centrului de Instruire a Avocaților sau recunoscute de acesta. Modul de organizare și desfășurare a interviului, criteriile de evaluare și modul lor de apreciere vor fi stabilite de Consiliul Uniunii Avocaților din Republica Moldova după coordonare cu Ministrul Justiției.

Avocatul va pune la dispoziție orice informație și documentație utilă, în special despre cauzele în care a participat la acordarea asistenței juridice.

Comisia de licențiere va putea respinge cererea de admitere în profesie în cazul în care cerințele n-au fost îndeplinite, sau în cazul în care consideră că aceasta ar aduce atingere ordinii publice, în special ca urmare a unor abateri disciplinare, a unor plângeri sau incidente de orice fel.

D. Exercițarea profesiei de avocat în mod ocazional pe teritoriul Republicii Moldova

Avocatul care va dori să profeseze în Republica Moldova în mod ocazional/temporar va avea dreptul să desfășoare activități profesionale sub forma

prestării de servicii de asistență juridică calificată prevăzute la articolul 8 alin. (1) lit. a) și b) din Legea nr. 1260/2002.

Pentru activitatea de prestare de servicii va fi necesară înscrierea în registrul special ținut conform articolului 6 alin. (2) din Legea nr. 1260/2002. Totodată, avocatul în acest caz va trebui să demonstreze Uniunii Avocaților din Republica Moldova că deține dreptul de a profesa în calitate de avocat în statul membru de origine.

La fel, avocatul va trebui să respecte condițiile și regulile de conduită profesională ale statului membru de origine, precum și legislația din Republica Moldova privind profesia de avocat.

E. Alte aspecte.

Prin proiect se propun și câteva intervenții de ordin general pentru a asigura reglementarea armonioasă a noului capitol privind exercitarea profesiei de avocat de către avocații din statele membre ale Uniunii Europene, ale Spațiului Economic European sau din Confederația Elvețiană, precum și dispoziții finale privind data intrării în vigoare a reglementărilor propuse.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

În vederea atingerii obiectivului urmărit, opțiuni alternative nu au fost identificate.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Nu este aplicabil.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Nu este aplicabil.

4.3. Impactul asupra sectorului privat

La intrarea în vigoare a prevederilor prezentului proiect, numărul de avocați care vor profesa în Republica Moldova va crește, fapt ce va determina o accesibilitate înaltă a asistenței juridice calitative, în special în contextul raporturilor juridice cu element de extraneitate.

4.4. Impactul social

Prezentul proiect de lege va facilita exercitarea profesiei de avocat de către resortisanții statelor membre ale Uniunii Europene, ale Spațiului Economic European sau Confederației Elvețiene, fapt ce va contribui la edificarea pieței unice a Uniunii, care presupune un spațiu fără frontiere interne, în special, posibilitatea de a-și

exercita profesia, cu titlu independent, într-un alt stat membru decât cel în care și-au obținut calificările profesionale.
4.4.1. Impactul asupra protecției datelor cu caracter personal
Nu este aplicabil.
4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen
Nu este aplicabil.
4.5. Impactul asupra mediului
Nu este aplicabil.
4.6. Alte impacturi și informații relevante
Nu este aplicabil.
5. Compatibilitatea proiectului cu legislația UE
Prezentul proiect de lege transpune integral: – Directiva 98/5/CE a Parlamentului European și a Consiliului Uniunii Europene din 16 februarie 1998 de facilitare a exercitării cu caracter permanent a profesiei de avocat într-un stat membru, altul decât cel în care s-a obținut calificarea; – Directiva Consiliului 77/249/CEE din 22 martie 1977 de facilitare a exercitării efective a libertății de a presta servicii de către avocați, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 078/17.
5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională
Obiectivul actelor europene supuse transpunerii constă în facilitarea exercitării cu caracter permanent a profesiei de avocat cu titlu independent într-un alt stat membru decât cel în care s-a obținut calificarea profesională, în vederea edificării pieței interne, care presupune un spațiu fără frontiere interne, precum și în vederea eliminării între statele membre a obstacolelor în calea liberei circulații a persoanelor și serviciilor. Prezentul proiect de lege asigură transpunerea totală a actelor nominalizate <i>supra</i>. Gradul de transpunere a prevederilor proiectului este reflectat în tabelul de concordanță anexat la prezentul proiect.
5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE
Actele juridice ale Uniunii Europene pentru care se modifică cadru normativ intern sunt:

– Directiva 98/5/CE a Parlamentului European și a Consiliului Uniunii Europene din 16 februarie 1998 de facilitare a exercitării cu caracter permanent a profesiei de avocat într-un stat membru, altul decât cel în care s-a obținut calificarea; – Directiva Consiliului 77/249/CEE din 22 martie 1977 de facilitare a exercitării efective a libertății de a presta servicii de către avocați, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 078/17.
5.3. Concluziile expertizei de compatibilitate
În privința proiectului de lege a fost emisă declarația de compatibilitate nr. 31/02-126-5098 din 13 mai 2025. S-a constatat transpunerea integrală a Directivei 77/249/CEE și transpunerea parțială a Directivei 98/5/CE, fiind formulate o serie de obiecții care sunt reflectate în sinteza anexată la prezentul proiect de lege.
6. Avizarea și consultarea publică a proiectului
Inițierea elaborării proiectului a fost anunțată pe 2 aprilie 2025. Recomandări sau propuneri nu au fost recepționate.
7. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent
Adoptarea prezentului proiect de lege va implica modificarea actelor Uniunii Avocaților din Republica Moldova: - Statutul profesiei de avocat, aprobat de Congres la 29.01.2011; - Codul deontologic al avocaților, aprobat de Congres la 20.12.2002, după caz.
8. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ
Pentru implementarea prevederilor prezentului proiect de lege va fi necesară instituirea și desfășurarea unor noi proceduri legale în cadrul Uniunii Avocaților din Republica Moldova, în conformitate cu prevederile propuse prin proiectul legii.

Secretar de stat

Stanislav COPEȚCHI

SINTEZA
obiecțiilor, propunerilor și recomandărilor
la proiectul de lege privind protecția datelor cu caracter personal
prelucrate în scopul prevenirii și combaterii infracțiunilor

Participantul la avizare sau consultare publică	Nr.	Conținutul obiecției, propunerii sau recomandării	Argumentarea autorului proiectului
Uniunea Avocaților din Republica Moldova	1.	Urmare a examinării proiectului Uniunea Avocaților din Republica Moldova avizează pozitiv inițiativa de transpunere a acestor instrumente juridice europene, care urmăresc facilitarea exercitării profesiei de avocat în alt stat membru decât cel de origine, atât sub formă permanentă cât și ocazională. Adoptarea acestui proiect constituie o etapă esențială în procesul de integrare europeană a Republicii Moldova și de deschidere a pieței profesionale juridice către spațiul comunitar. Totodată Uniunea Avocaților obiectează în privința dispoziții din proiectul de lege care de principiu contravin directivelor ce urmează a fi transpuse. Prin urmare avînd în vedere cele menționate insistăm să fie acceptate și aprobate propunerile Uniunii Avocaților cu privire la modificarea proiectului de lege în modul expus infra, în cuprinsul proiectului de alege amendat de Consiliul Uniunii Avocaților. În acest sens, urmează a fi exclus integral art.663 alin.(4), (5) din motivul că dreptul la asociere a avocaților pe principii benevole în scopul apărării drepturilor și intereselor lor deja sunt asigurate de art. 33 alin.(1) – (3) în coroborare cu art. 664 alin. (1) din proiectul legii.	Se acceptă Proiectul de lege se modifică în modul corespunzător.

		Uniunea Avocaților invocă o poziție principială și cu privire la momentul din care avocații din statele membre ale Uniunii Europene, ale Spațiului Economic European sau din Confederația Elvețiană pot beneficia de prevederile prezentei legi în Republica Moldova și anume, din data aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană, or, implementarea directivelor presupune obținerea dreptului de a exercita profesia de avocat pe principii de reciprocitate, în condiții egale. Or, în cazul în care Republica Moldova nu va adera la Uniunea Europeană până la data de 01.01.2027, atunci se va crea situația defavorabilă și discriminatorie prin care: - avocații din statele membre ale Uniunii Europene, ale Spațiului Economic European sau în Confederația Elvețiană, începând cu 01.01.2027, vor putea exercita profesia de avocat pe teritoriul Republicii Moldova, - iar avocații din Republica Moldova, NU vor putea exercita profesia de avocat în aceleași condiții în statele membre ale Uniunii Europene, ale Spațiului Economic European sau în Confederația Elvețiană, până la aderare Republicii Moldova la UE. Aceasta cu siguranță va provoca discriminare și concurență neloială în raport cu avocații din Republica Moldova, prin reducerea semnificativă a volumului de lucru în domeniul asistenței juridice în cadrul profesiei de avocat. Art. I. – Legea nr. 1260/2002 cu privire la avocatură (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, nr. 159, art. 582), cu	
--	--	---	--

		modificările ulterioare, se modifică după cum urmează: 1. Se completează cu clauza de armonizare cu următorul cuprins: „Prezenta lege transpune: - Directiva 98/5/CE a Parlamentului European și a Consiliului Uniunii Europene din 16 februarie 1998 de facilitare a exercitării cu caracter permanent a profesiei de avocat într-un stat membru, altul decât cel în care s-a obținut calificarea, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 077/36; - Directiva Consiliului 77/249/CEE din 22 martie 1977 de facilitare a exercitării efective a libertății de a presta servicii de către avocați, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 078/17.”. 2. Titlul articolului 1 va avea următorul cuprins: „Articolul 1. Profesia de avocat”; 3. Se completează cu articolul 11 cu următorul cuprins: Se propune ca acest articol cu noțiuni să fie mutat în noul Capitol XI, deoarece toate aceste noțiuni se folosesc doar în acel capitol. „Articolul 1¹. Noțiuni În sensul prezentei legi, următoarele noțiuni semnifică: autoritate competentă – organ de autoadministrare al avocaților dintr-un stat membru sau altă entitate responsabilă de înregistrarea și autoadministrarea avocaților în statul membru de origine [Nu am găsit o asemenea definiție în directive. Poate nu trebuie definit?];	
--	--	--	--

		grup profesional – orice entitate, cu sau fără personalitate juridică, organizată potrivit legislației unui stat membru, în cadrul căreia avocații exercită activitățile profesionale împreună, sub un nume comun; stat membru – stat membru al Uniunii Europene, al Spațiului Economic European sau Confederația Elvețiană; stat membru de origine – stat membru în care un avocat a obținut dreptul de a utiliza unul dintre titlurile profesionale corespunzătoare, înainte de a exercita profesia de avocat în Republica Moldova. titlu profesional din statul membru de origine – titlu profesional corespunzător folosit în unul din statele membre pe teritoriul căruia avocatul a obținut dreptul de a folosi acest titlu oficial de calificare, înainte de a exercita profesia de avocat în Republica Moldova; titlu profesional din Republica Moldova – titlu profesional confirmat prin licența pentru exercitarea profesiei de avocat inclus în Registrul licențelor și în Registrul cabinetelor avocaților și birourilor asociate de avocați din Republica Moldova. 4. Articolul 2 se completează cu litera f) cu următorul cuprins: „f) stabilirea modului de exercitare a profesiei de avocat de către avocații din alte state, inclusiv din statele membre ale Uniunii Europene, ale Spațiului Economic European sau din Confederația Elvețiană. 5. Articolul 6 se completează cu alineatul (6) cu următorul cuprins:	
--	--	---	--

		„(6) Avocații care au obținut calificarea profesională în unul dintre statele membre ale Uniunii Europene, ale Spațiului Economic European sau în Confederația Elvețiană pot exercita profesia de avocat pe teritoriul Republicii Moldova în modul stabilit în capitolul XI.” 6. La articolul 10 alineatul (1), după cuvintele „cetățenia Republicii Moldova” se completează cu cuvintele „sau a unui stat prevăzut la art. 6 alin. (6)”. 7. La articolul 24 alineatul (2) litera c), cuvintele „hotărârii privind susținerea examenului de calificare” se substituie cu cuvintele „hotărârii privind admiterea în profesia de avocat”. 8. Capitolul XI va avea următorul titlu: „CAPITOLUL XI EXERCITAREA PROFESIEI DE AVOCAT DE CĂTRE AVOCAȚII DIN STATELE MEMBRE ALE UNIUNII EUROPENE, ALE SPAȚIULUI ECONOMIC EUROPEAN SAU DIN CONFEDERAȚIA ELVEȚIANĂ”. 9. Articolul 66 va avea următorul cuprins: „Articolul 66. Domeniul de aplicare și aspecte generale (1) Dispozițiile prezentului capitol se aplică avocaților care au obținut calificarea profesională în unul dintre statele membre ale Uniunii Europene, ale Spațiului Economic European sau în Confederația Elvețiană, dispun de titlul profesional din statul membru de origine și exercită profesia de avocat pe teritoriul Republicii Moldova:	
--	--	---	--

		a) cu caracter permanent, sub titlul profesional din statul membru de origine, fără integrare în profesia de avocat din Republica Moldova; b) cu caracter permanent, sub titlul de „avocat”, după integrare în profesia de avocat din Republica Moldova; c) cu caracter ocazional, sub titlul profesional din statul membru de origine, sub formă de prestare de servicii. (2) Avocații din statele membre ale Uniunii Europene, ale Spațiului Economic European sau din Confederația Elvețiană (în continuare – avocați/avocat) care desfășoară activitatea în Republica Moldova pot fi admiși în profesia de avocat și pot obține dreptul de a practica sub titlul profesional din Republica Moldova în condițiile prevăzute la art. 666 - art. 668 . (3) În exercitarea atribuțiilor ce le revin, organele de autoadministrare ale avocaților asigură confidențialitatea informațiilor care le-au devenit cunoscute cu privire la avocații care își desfășoară activitatea în Republica Moldova sub titlul profesional din statul membru de origine. (4) Deciziile organelor de autoadministrare ale avocaților privind refuzul înregistrării avocatului, anularea înregistrării, refuzul admiterii în profesia de avocat în condițiile prezentului capitol sau aplicarea sancțiunilor disciplinare în privința avocaților pot fi contestate printr-o acțiune în contencios administrativ, în conformitate cu prevederile Codului administrativ, fără respectarea procedurii prealabile.”.	
--	--	---	--

		10. Se completează cu articolele 66¹–66⁹ cu următorul cuprins: „Articolul 66¹. Înregistrarea avocatului (1) Avocatul care dorește să exercite profesia de avocat în Republica Moldova, cu caracter permanent, sub titlul profesional din statul membru de origine, este obligat să se înregistreze în registrul ținut de Uniunea Avocaților conform art. 6 alin. (2) și (5). (2) Pentru înregistrare, avocatul trebuie să prezinte Uniunii Avocaților: a) actul care atestă înregistrarea sa ca avocat la autoritatea competentă din statul membru de origine, a cărui termen nu poate fi mai mic de trei luni de la data eliberării acestuia; b) actul care atestă apartenența sa la un grup profesional sau o altă formă de exercitare a profesiei în statul membru de origine; c) contractul de colaborare privind desfășurarea activității profesionale în cadrul unui cabinet de avocat sau al unui birou asociat de avocați din Republica Moldova; d) orice altă informație relevantă despre activitatea sa. (3) Uniunea Avocaților înregistrează avocatul în registru, după verificarea actelor depuse. Deciziile Uniunii Avocaților de refuz sau de anulare a înregistrării se motivează. (4) Uniunea Avocaților informează autoritatea competentă din statul membru de origine cu privire la înregistrarea avocatului. (5) Uniunea Avocaților transmite Ministerului Justiției lista actualizată a avocaților înregistrați. Condițiile și modul de înregistrare în registrul special	
--	--	---	--

		ținut de Uniunea Avocaților din Republica Moldova sunt stabilite de Consiliul Uniunii Avocaților din Republica Moldova. Articolul 66². Identificarea avocatului (1) Avocatul care desfășoară activitatea în Republica Moldova sub titlul profesional din statul membru de origine este obligat să exercite profesia de avocat sub acest titlu, care se indică în limba oficială sau în una dintre limbile oficiale ale statului membru de origine, în mod inteligibil și astfel încât să fie evitată confuzia cu titlul profesional din Republica Moldova. (2) În denumirea prevăzută la alin. (1), se indică, alături de forma de exercitare a profesiei în Republica Moldova și baroul din care face parte în statul membru de origine sau autoritatea judiciară în cadrul căreia este admis să-și exercite profesia potrivit legii din statul membru de origine. (3) Uniunea Avocaților poate solicita avocatului care activează sub titlul profesional obținut în statul membru de origine să indice grupul profesional din care face parte în statul membru de origine. (4) Avocatul care a fost admis în profesia de avocat în Republica Moldova, în condițiile art.66⁶ - art.66⁸ are dreptul să folosească titlul profesional din statul membru de origine, exprimat în limba oficială sau în una dintre limbile oficiale ale statului membru de origine, alături de titlul profesional din Republica Moldova. Articolul 66³. Formele de organizare a activității profesionale	
--	--	--	--

		(1) Avocatul înregistrat în registrul ținut de Uniunea Avocaților poate colabora cu un cabinet al avocatului din Republica Moldova sau cu o formă asociată de organizare a activității de avocat din Republica Moldova în baza unui acord de colaborare. (2) Avocatul înregistrat în registrul ținut de Uniunea Avocaților, care nu a obținut titlul profesional din Republica Moldova, nu poate fi fondator al unui cabinet de avocat membru al biroului asociat de avocați din Republica Moldova. (3) Unul sau mai mulți avocați, din unul sau mai multe state membre de origine, înregistrați în registrul ținut de Uniunea Avocaților, se pot asocia și exercita profesia de avocat în cadrul unei forme asociate de organizare a activității de avocat din Republica Moldova, în cadrul căreia activează cel puțin de doi avocați din Republica Moldova. (4) Avocații care profesează sub titlul profesional din statul membru de origine, conform art.33, se pot asocia pe principii benevole, în asociații profesionale ale avocaților. (5) Informația privind exercitarea profesiei în cadrul unei forme de organizare a activității profesionale se include în registrul ținut de Uniunea Avocaților. Articolul 66⁴. Limitele de competență (1) Avocatul care profesează în Republica Moldova, cu caracter permanent, sub titlu profesional din statul membru de origine, poate exercita aceleași activități profesionale ca și avocatul care activează conform titlului profesional din Republica Moldova și poate, în special, să acorde	
--	--	---	--

		consultanță juridică cu privire la dreptul statului membru de origine, dreptul Uniunii Europene, dreptul internațional și dreptul Republicii Moldova, cu respectarea normelor de procedură aplicabile în fața instanțelor judecătorești și autorităților din Republica Moldova. (2) Avocatul care profesează în Republica Moldova, cu caracter permanent, sub titlu profesional din statul membru de origine, nu poate exercita pe teritoriul Republicii Moldova, activitățile profesionale care prin lege sunt atribuite altor profesii conexe justiției, indiferent de faptul dacă în statul membru de origine dispune de aceste competențe. (3) Avocatul care profesează în Republica Moldova, cu caracter permanent, sub titlu profesional din statul membru de origine, poate acorda genurile de asistență juridică calificată prevăzute la art. 8 alin. (1), lit. c), e), d) și f) doar în colaborare cu un avocat din Republica Moldova. (4) Avocatul care profesează în Republica Moldova, cu caracter permanent, sub titlu profesional din statul membru de origine, se va supune aceluiași obligații de asigurare de răspundere civilă profesională ca și avocații din Republica Moldova. Articolul 66⁵. Norme profesionale și proceduri disciplinare (1) Avocatul care profesează, cu caracter permanent, în Republica Moldova, se supune aceluiași reguli de conduită profesională prevăzute în prezenta lege, în statutul profesiei și în Codul deontologic al avocatului din Republica Moldova ca	
--	--	--	--

		și avocații care activează sub titlul profesional din Republica Moldova, indiferent de normele profesionale și deontologice care i se aplică în statul membru de origine. (2) Avocatul care profesează, cu caracter permanent, în Republica Moldova răspunde disciplinar pentru nerespectarea regulilor de conduită profesională, potrivit prevederilor Capitolului IX. În cazul neîndeplinirii obligațiilor aplicabile, se aplică normele de procedură, sancțiunile și căile de atac prevăzute în prezenta lege și alte acte normative. (3) Uniunea Avocaților informează baroul sau alte autorități competente din statul membru de origine, până la inițierea unei proceduri disciplinare împotriva unui avocat, care profesează sub titlul profesional din statul membru de origine, furnizând orice informații utile în cauză. Uniunea Avocaților cooperează cu barourile sau alte autorități competente din statul membru de origine pe tot parcursul desfășurării procedurilor disciplinare. Baroul sau autoritatea competentă din statul membru de origine poate formula observații în cadrul procedurilor disciplinare, care se desfășoară împotriva unui avocat care profesează sub titlul profesional din acel stat. (4) Retragera temporară sau permanentă de către autoritatea competentă din statul membru de origine a dreptului de exercitare a profesiei de avocat conduce automat (în mod obligatoriu) la interdicția temporară sau permanentă a avocatului în cauză de a exercita profesia de avocat în Republica Moldova sub titlul profesional din statul membru de origine.	
--	--	---	--

		Articolul 66⁶. Recunoașterea calității de avocat în Republica Moldova prin examenul de verificare a aptitudinilor (1) Avocatul care profesează, cu caracter permanent, sub titlul profesional din statul membru de origine poate solicita oricând recunoașterea diplomei în conformitate cu Directiva 89/48/CEE, în vederea obținerii admiterii în profesia de avocat din Republica Moldova și a exercitării acesteia sub titlul profesional din Republica Moldova. Cererea de recunoaștere a diplomei se depune la Uniunea Avocaților din Republica Moldova. (2) În vederea recunoașterii diplomei în Republica Moldova avocatul, care profesează sub titlul profesional din statul membru de origine, susține un examen de verificare a aptitudinilor (proba de aptitudine, în sensul Directivei 89/48/CEE) în domeniul dreptului Republicii Moldova, care trebuie să țină cont de faptul că solicitantul are o calificare profesională recunoscută în statul membru de origine și care va conține subiecte, a căror cunoaștere este esențială în vederea exercitării profesiei de avocat în Republica Moldova, precum și subiecte în domeniul administrării profesiei, eticii și deontologiei profesionale din Republica Moldova. (3) Modul de desfășurare a examenului de verificare a aptitudinilor se stabilește de Uniunea Avocaților după coordonare cu Ministerul Justiției. (4) Consiliul Uniunii Avocaților din Republica Moldova va stabili componența comisiei de evaluare, precum și conținutul examenului. Comisia de evaluare verifică dacă studiile efectuate și experiența profesională dobândită de solicitant	
--	--	---	--

	acoperă în tot sau în parte diferențele existente între dreptul Republicii Moldova și cel al statului membru de origine în care a fost obținută diploma și stabilește dacă avocatul trebuie sau nu să efectueze un stagiul profesional în avocatură, durata acestuia, precum și necesitatea urmăririi unor cursuri de instruire și tematica lor. (5) În sensul Articolului 5 al Directivei 89/48/CEE, în scopul ameliorării posibilităților sale de adaptare la mediul profesional din Republica Moldova, solicitantul va urma, cu statut de echivalare, acea parte a formării profesionale, constituită din stagiul profesional de cel puțin 6 luni, realizat sub supravegherea unui avocat-îndrumător din Republica Moldova, pe care nu a urmat-o în statul membru de origine. (6) Prevederile prezentului articol se completează cu dispozițiile legislației privind recunoașterea reciprocă a calificărilor profesionale din Republica Moldova. Articolul 66⁷. Admiterea în profesia de avocat în baza experienței profesionale efective și cu regularitate timp de trei ani în Republica Moldova (1) Avocatul care profesează în Republica Moldova, cu caracter permanent, sub titlul profesional din statul membru de origine, efectiv și cu regularitate, în sensul Directivei 98/5/CE, o perioadă de cel puțin trei ani din momentul înregistrării în registrul Uniunii Avocaților din Republica Moldova, în domeniul dreptului Republicii Moldova și a dreptului Uniunii Europene, este exceptat de la examenul de verificare a aptitudinilor în condițiile prevăzute la art. 66⁶, dacă	
--	---	--

		dispune de reputație ireproșabilă și nu se află în incompatibilitate cu profesia de avocat potrivit prezentei legi. (2) În scopul justificării activității efective și cu regularitate în domeniul dreptului Republicii Moldova timp de cel puțin trei ani, conform alin. (1), avocatul oferă Consiliului Uniunii Avocaților din Republica Moldova toate informațiile și documentele relevante privind numărul și natura cauzelor în care a acordat asistență juridică. (3) Consiliul Uniunii Avocaților din Republica Moldova verifică caracterul efectiv și regularitatea activității desfășurate și, dacă este necesar, solicită avocatului, verbal sau în scris, clarificări sau precizări suplimentare referitoare la informațiile și documentele prezentate. (4) Decizia Consiliului Uniunii Avocaților din Republica Moldova de a nu acorda exceptare de la examenul de verificare prevăzut în art. 66⁶, în cazul în care nu s-a prezentat dovada că cerințele stabilite privind caracterul efectiv și regularitatea activității exercitate au fost îndeplinite sau în cazul în care Consiliul Uniunii Avocaților din Republica Moldova constată că activitatea desfășurată de avocat aduce atingere ordinii publice, în special urmare a unor abateri disciplinare, plângeri sau incidente de orice fel în care este vizat, trebuie motivată. Articolul 66⁸. Admiterea în profesia de avocat în baza experienței profesionale efective și cu regularitate timp de mai puțin de trei ani în domeniul dreptului Republicii Moldova (1) Avocatul care profesează în Republica Moldova, cu caracter permanent, sub titlul	
--	--	---	--

	profesional din statul membru de origine și care a desfășurat în mod efectiv și cu regularitate o activitate profesională în Republica Moldova pe o perioadă de cel puțin trei ani, dar pentru o perioadă mai scurtă în domeniul dreptului Republicii Moldova, poate obține de la Uniunea Avocaților din Republica Moldova admiterea în profesia de avocat și dreptul de a o practica sub titlul profesional din Republica Moldova, fără a fi obligat să susțină examenul de verificare prevăzut în art. 66⁶, dacă demonstrează Consiliului Uniunii Avocaților din Republica Moldova capacitatea de a exercita profesia de avocat în Republica Moldova, dispune de reputație ireproșabilă și nu se află în incompatibilitate cu profesia de avocat potrivit prezentei legi. (2) Activitatea desfășurată efectiv și cu regularitate în Republica Moldova, precum și capacitatea avocatului de a continua activitatea pe care a desfășurat-o sunt evaluate de către Consiliul Uniunii Avocaților din Republica Moldova în baza unui interviu. Solicitantul pune la dispoziția Consiliului Uniunii Avocaților din Republica Moldova orice informație și documente relevante, în special despre cauzele în care a acordat asistență juridică. (3) În procesul evaluării, Consiliul Uniunii Avocaților din Republica Moldova ia în considerare activitatea desfășurată de solicitant efectiv și cu regularitate în cursul perioadei prevăzute la alin. (1) și orice cunoștințe și experiență profesională în dreptul Republicii Moldova, participarea la cursuri de instruire privind dreptul Republicii Moldova, inclusiv privind administrarea și organizarea	
--	--	--

		profesiei de avocat și deontologia avocaților, organizate în cadrul Centrului de Instruire a Avocaților sau recunoscute de acesta. (4) Modul de organizare și desfășurare a interviului, criteriile de evaluare și modul lor de apreciere sunt stabilite de Uniunea Avocaților, după coordonare cu Ministerul Justiției. (5) Decizia Consiliului Uniunii Avocaților din Republica Moldova de a nu acorda exceptare de la examenul de verificare prevăzut în art. 66⁶, în cazul în care nu s-a prezentat dovada că cerințele stabilite privind caracterul efectiv și regularitatea activității exercitate au fost îndeplinite sau în cazul în care Consiliul Uniunii Avocaților din Republica Moldova constată că activitatea desfășurată de avocat aduce atingere ordinii publice, în special urmare a unor abateri disciplinare, plângeri sau incidente de orice fel în care este vizat, trebuie motivată. Articolul 66⁹. Serviciile juridice ocazionale (1) Avocatul din orice stat membru al Uniunii Europene, al Spațiului Economic European sau din Confederația Elvețiană, poate desfășura ocazional activitate profesională în Republica Moldova, sub forma prestării de servicii de asistență juridică, în sensul Directivei 77/249/CEE. (2) Activitatea ocazională de prestare de servicii juridice prevăzute la art.8 alin. (1) lit. a) și b) se desfășoară în Republica Moldova fără a fi necesară înscrierea în registrul Uniunii Avocaților. (3) Avocatul din orice stat membru al Uniunii Europene, al Spațiului Economic European sau din Confederația Elvețiană, care desfășoară ocazional activitate profesională în Republica Moldova trebuie	
--	--	--	--

		să respecte condițiile și regulile de conduită profesională, precum și legislația privind profesia de avocat din Republica Moldova. (4) Avocatul din orice stat membru al Uniunii Europene, al Spațiului Economic European sau din Confederația Elvețiană, care desfășoară ocazional în Republica Moldova activități profesionale, poate să acorde consultanță juridică cu privire la dreptul statului membru de origine, dreptul comunitar și dreptul internațional, în timp ce acordarea de consultanță juridică cu privire la dreptul Republicii Moldova se poate realiza numai în colaborare cu un avocat din Republica Moldova. (5) Pentru exercitarea activităților legate de reprezentarea și apărarea în justiție a unui client pe teritoriul Republicii Moldova, avocatul din orice stat membru al Uniunii Europene, al Spațiului Economic European sau din Confederația Elvețiană, va lucra în colaborare cu un avocat din Republica Moldova. Art. II. Prevederile prezentei legi intră în vigoare la 1 ianuarie 2027. Avocații din statele membre ale Uniunii Europene, ale Spațiului Economic European sau din Confederația Elvețiană, care desfășoară activitate profesională în Republica Moldova, pot beneficia de prevederile prezentei legi din data aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană.	
Ministerul Educației și Cercetării	2.	Reieșind din faptul că Directiva Consiliului din 22 martie 1977 de facilitare a exercitării efective a libertății de a presta servicii de către avocați stabilește condițiile de prestare temporară și ocazională a serviciilor, în timp ce Directiva 98/5/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 16 februarie 1998 de facilitare a exercitării cu caracter	Precizare Aspectele ce vizează desfășurarea ocazională a activității profesionale, de către avocații din statele membre, sunt reglementate distinct la art. 66⁹ din proiectul de lege.

		permanent a profesiei de avocat într-un stat membru, altul decât cel în care s-a obținut calificarea prevede, în cazul stabilirii, condițiile exercitării cu caracter permanent a profesiei de avocat, aceste două modalități urmează a fi distinct descrise în proiectul de modificare menționat supra.	
	3.	De asemenea, propunem introducerea prevederilor cu referire la modul de acces și de exercitare a profesiei de avocat de către cetățenii din țări terțe, precum și atunci când calificările profesionale și titlurile profesionale au fost obținute în țări terțe, în cazul în care acestea nu se regăsesc în alte acte normative. În context și în conformitate cu prevederile Directivei 2005/36/CE privind recunoașterea calificărilor profesionale, prin care a fost abrogată Directiva 89/48/CEE a Consiliului din 21 decembrie 1988 privind sistemul general de recunoaștere a diplomelor de învățământ superior acordate pentru formarea profesională cu durata minimă de trei ani, la care se face trimitere în Directiva 98/5/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 16 februarie 1998 de facilitare a exercitării cu caracter permanent a profesiei de avocat într-un stat membru, altul decât cel în care s-a obținut calificarea, recomandăm stabilirea domeniului de aplicare a legii cu indicarea categoriilor de cetățeni, inclusiv a cetățenilor din țări terțe.	Precizare După cum reiese din prevederile proiectului de lege, reglementările propuse vizează avocații care au obținut titlul profesional într-un stat membru al Uniunii Europene, al Spațiului Economic European sau al Confederației Elvețiene.
	4.	Totodată, recomandăm elaborarea unei anexe cu titlurile profesional eliberate în statele membre ale Uniunii Europene, în statele aparținând Spațiului Economic European și în Confederația Elvețiană.	Nu se acceptă Elaborarea unei anexe care să enumere exhaustiv titlurile profesionale nu este oportună. Or, proiectul de lege operează cu sintagma „titlul profesional corespunzător”, care face referire la titlurile oficiale utilizate în statele membre.

			O abordare identică este reglementată și în România (a se vedea art. 91 lit. a) din <i>Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat</i>).
	5.	Articolul 1, pct. 4. Textul „f) stabilirea modului de exercitare a profesiei de avocat de către avocații din alte state, inclusiv din statele membre ale Uniunii Europene, ale Spațiului Economic European sau din Confederația Elvețiană” se propune substituirea cu textul „f) stabilirea modului de acces și de exercitare a profesiei de avocat de către avocații, care au obținut titlurile de calificare în alte state, inclusiv din statele membre ale Uniunii Europene, denumită în continuare U.E., în unul din statele aparținând Spațiului Economic European, denumit în continuare S.E.E. sau din Confederația Elvețiană”.	Precizare Prevederea respectivă formulează cu titlu general unul din obiectele de reglementare.
	6.	Articolul 1, pct. 5. Textul „(6) Avocații care au obținut calificarea profesională în unul dintre statele membre ale Uniunii Europene, ale Spațiului Economic European sau în Confederația Elvețiană pot exercita profesia de avocat pe teritoriul Republicii Moldova în modul stabilit în capitolul XI.” se propune substituirea cu textul „(6) Avocații care au obținut titlu profesional în unul dintre statele membre ale U.E., în unul din statele aparținând S.E.E. sau în Confederația Elvețiană pot exercita profesia de avocat pe teritoriul Republicii Moldova în modul stabilit în capitolul XI.”	Se acceptă Sintagma „<i>calificarea profesională</i>” se substituie cu noțiunea „<i>titlul profesional</i>”.
	7.	Articolul 1, pct. 6. Textul „(1) Profesia de avocat poate fi exercitată de persoana care are cetățenia Republicii Moldova, în privința căreia nu a fost instituită o măsură de	Precizare Prevederea propusă are conținut normativ identic.

		ocrotire judiciară sub forma tutelei, are diplomă de licențiat în drept sau echivalentul acesteia, se bucură de o reputație ireproșabilă și a fost admisă în profesia de avocat după efectuarea stagiului profesional și susținerea examenului de calificare.” se propune substituirea cu textul „(1) Profesia de avocat poate fi exercitată de persoana care are cetățenia Republicii Moldova sau a unui stat prevăzut la art. 6 alin. (6), în privința căreia nu a fost instituită o măsură de ocrotire judiciară sub forma tutelei, are diplomă de studii superioare de licență în domeniului de formare profesională Drept sau un act de studii echivalent, se bucură de o reputație ireproșabilă și a fost admisă în profesia de avocat după efectuarea stagiului profesional și susținerea examenului de calificare.”	
	8.	Articolul 1, pct. 10. Articolul 66 ⁵ , alin. (3): Se propune substituirea cuvântului „entitățile” cu cuvântul „autoritățile”.	Se acceptă Prevederea se modifică în mod corespunzător.
	9.	Articolul 66 ⁶ , alin. (1): Sintagma „practicării acesteia sub titlul profesional din Republica Moldova” se propune substituirea cu sintagma „practicării acesteia în Republica Moldova sub titlul profesional obținut în statul membru de origine”;	Nu se acceptă Art. 66 ⁶ oferă avocaților din statele membre posibilitatea să fie admise în profesia de avocat din Republica Moldova și să exercite activitatea de avocat sub titlul profesional al Republicii Moldova.
	10.	Articolul 66 ⁶ , alin. (2): Se propune următoarele substituiri: „diplomei” cu „calificări profesionale”; „un examen de verificare a cunoștințelor” cu „o probă de aptitudini”; „stagiul de 3 ani” cu „stagiul de adaptare de 3 ani”.	Se acceptă parțial Noțiunea de „diplomă” se substituie cu noțiunea „titlul de calificare”, în conformitate cu noțiunea utilizată la art. 3 alin. (1) lit. c) din <i>Directiva 2005/36/CE</i> .
	11.	Articolul 66 ⁶ , alin. (3): Se propune substituirea sintagmei „examenului de verificare a cunoștințelor sau de efectuare a	Se acceptă Prevederea se modifică în mod corespunzător.

		stagiului” cu sintagma „probei de aptitudini sau a stagiului de adaptare”;	
	12.	Articolul 66 ⁶ , alin. (5): Se propune excluderea sintagmei „reciprocă a”.	Se acceptă Prevederea se modifică în mod corespunzător.
	13.	Articolul 66 ⁹ : Se propune completarea titlului articolului după cuvântul „profesională” cu sintagma „temporară și”.	Nu se acceptă Noțiunea „ <i>ocazională</i> ” reflectă în mod suficient obiectul de reglementare al articolului.
	14.	La Nota de fundamentare: În textul „Comisia de licențiere a profesiei de avocat va verifica în prealabil dacă studiile efectuate și experiența profesională dobândită de solicitant vor acoperi în tot sau în parte diferențele existente între dreptul Republicii Moldova și cel al statului membru de origine în care a fost obținută diploma și stabilește dacă avocatul va trebui sau nu să efectueze un stagiul profesional în avocatură și durata acestuia, precum și necesitatea urmăririi unor cursuri de instruire și tematica acestora”: - sintagma „studiile efectuate” se va substitui cu sintagma „calificarea profesională”; - cuvântul „diploma” se va substitui cu sintagma „calificarea profesională”; - sintagma „cursuri de instruire și tematica acestora” se va substitui cu sintagma „programe de formare profesională și tipul acestora în conformitate cu prevederile Cadrului Național al Calificărilor”	Se acceptă Nota de fundamentare se modifică în mod corespunzător.
Centrul de Armonizare a Legislației	15.	Proiectul național extinde prevederile sale deopotrivă avocaților care au obținut calificarea în statele membre UE și asupra celor din Spațiul Economic European și Confederația Elvețiană, ori Directiva 98/5/CE, cât și Directiva 77/249/CEE, se referă doar la exercitarea cu caracter permanent sau în regim de prestare servicii a activității de avocat	Precizare Definiția utilizată la art. 1 ¹ clarifică faptul că această noțiune se extinde, atât în raport cu statele membre ale Spațiului Economic European, cât și în raport cu Confederația Elvețiană.

		într-un alt stat membru decât cel în care s-a obținut calificarea profesională. În acest context, se impune revizuirea noțiunilor de "stat membru" și "stat membru de origine" din art. I, pct. 3 ori aceasta este una confuză și duce în eroare, în măsura în care potrivit Dreptului UE un stat membru este un stat membru al Uniunii Europene, nu și alte state.	
	16.	Cu referire la art. I, pct. 10 din proiect, constatăm că prevederile art. 661 , alin. (2), lit. b) și c) în ceea ce privește condițiile pentru înregistrarea unui avocat originar din statele membre (b) să informeze Uniunea Avocaților dacă este membru al unui grup profesional sau a unei alte forme de exercitare a profesiei în statul membru de origine; c) să furnizeze orice altă informație relevantă despre activitatea sa) par a fi excesive în raport cu art. 3 (2) din Directiva 98/5/CE, care stabilește că înregistrarea are loc "pe baza prezentării unui certificat care atestă înregistrarea lui la autoritatea competentă din statul membru de origine".	Precizare Obligația prezentării unor informații suplimentare este prevăzută și de alte prevederi ale <i>Directivei 98/5/CE</i> (e.g. art. 11(4)).
	17.	Proiectul național nu a preluat prevederile art. 6 (3) din Directiva UE, care, deși este o normă opțională, se referă la asigurarea profesională a avocatului originar din statele membre UE. Totodată, Tabelul de concordanță nu explică motivele netranspunerii acestora.	Precizare Art. 66⁴ din proiectul de lege a fost completat cu alin. (4), care transpune art. 6 alin. (3) din directivă.
	18.	Deopotrivă cu introducerea clauzei de armonizare în textul Legii prin art. I, pct. 1, proiectul național se va completa cu clauza de armonizare, după clauza de adoptare, în următoarea redacție: „Prezenta Lege: - transpune parțial Directiva 98/5/CE a Parlamentului European și a Consiliului Uniunii	Se acceptă Proiectul de lege se modifică în mod corespunzător.

		Europene din 16 februarie 1998 de facilitare a exercitării cu caracter permanent a profesiei de avocat într-un stat membru, altul decât cel în care s-a obținut calificarea, CELEX: 31998L0005, publicată în Jurnalul oficial al Uniunii Europene L 77 din 14 martie 1998, astfel cum a fost modificată ultima oară prin Directiva 2013/25/UE a Consiliului din 13 mai 2013; - transpune Directiva Consiliului 77/249/CEE din 22 martie 1977 de facilitare a exercitării efective a libertății de a presta servicii de către avocați, CELEX: 31977L0249, publicată în Jurnalul oficial al Uniunii Europene L 78 din 26 martie 1977, astfel cum a fost modificată ultima oară prin Directiva 2013/25/UE a Consiliului din 13 mai 2013.” O redacție similară se va include și pentru clauza de armonizare din art. I, pct. 1 din proiectul național.	
	19.	La compartimentul 1 al Tabelului se va indica tipul, numărul, instituția/instituțiile care l-a/l-au adoptat, data, titlul actului juridic european, nr. CELEX pentru Directiva nominalizată, inclusiv cea mai recentă modificare a actului care constituie obiect al transpunerii, prin precizarea tipului, a numărului și a datei de adoptare a actului juridic european de modificare - Directiva 98/5/CE a Parlamentului European și a Consiliului Uniunii Europene din 16 februarie 1998 de facilitare a exercitării cu caracter permanent a profesiei de avocat într-un stat membru, altul decât cel în care s-a obținut calificarea, CELEX: 31998L0005, publicată în Jurnalul oficial al Uniunii Europene L 77 din 14 martie 1998, astfel cum a fost modificată	Se acceptă Tabelul de concordanță se modifică în mod corespunzător.

		ultima oară prin Directiva 2013/25/UE a Consiliului din 13 mai 2013.	
	20.	La compartimentul 6 al Tabelului de concordanță nominalizat, și anume, pentru articolele 8, 13 - 18 se va substitui sintagma ” Normă UE neaplicabilă în conformitate cu gradele de compatibilitate prevăzute de Regulamentul privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația Uniunii Europene, aprobat prin HG nr. 1171/2018” cu ”Norme UE neaplicabile”. Totodată, pentru articolele sus menționate sintagma ”Norme UE neaplicabile” se va elimina din compartimentul 5 și, respectiv, se va insera în compartimentul 6.	Se acceptă Tabelul de concordanță se modifică în mod corespunzător.
	21.	La compartimentul 1 al Tabelului se va indica tipul, numărul, instituția/instituțiile care l-a/l-au adoptat, data, titlul actului juridic european, nr. CELEX pentru Directiva nominalizată, inclusiv cea mai recentă modificare a actului care constituie obiect al transpunerii, prin precizarea tipului, a numărului și a datei de adoptare a actului juridic european de modificare - Directiva Consiliului 77/249/CEE din 22 martie 1977 de facilitare a exercitării efective a libertății de a presta servicii de către avocați, CELEX: 31977L0249, publicată în Jurnalul oficial al Uniunii Europene L 78 din 26 martie 1977, astfel cum a fost modificată ultima oară prin Directiva 2013/25/UE a Consiliului din 13 mai 2013.	Se acceptă Tabelul de concordanță se modifică în mod corespunzător.
	22.	La compartimentul 6 al Tabelului de concordanță nominalizat, și anume, pentru articolele 6, 8 și 9 se va substitui sintagma ”Neaplicabil” cu ”Norme UE neaplicabile”. Totodată, pentru art. 8 și 9 sintagma ”Norme UE neaplicabile” se va elimina din	Se acceptă Tabelul de concordanță se modifică în mod corespunzător.

		compartimentul 5 și, respectiv, se va insera în compartimentul 6.	
A.O. „Centrul de Resurse Juridice din Moldova”	23.	[La art. 1¹, noțiunea „titlu profesional din statul membru de origine” Propunem înlocuirea termenului „folosit” cu expresia „conferă dreptul de exercitare”. Termenul utilizat aici pentru a transpune noțiunea de „titlu profesional din statul membru de origine” nu reflectă cu precizie formularea și sensul din directiva europeană, care utilizează expresia „este autorizată să își exercite activitățile profesionale” sub un anumit titlu profesional. Termenul „folosit” / „a folosi” este un termen impropriu în acest context juridic, deoarece induce ideea de utilizare formală, simbolică sau de imagine, fără a implica dreptul de exercitare a profesiei. Cu alte cuvinte, acest termen nu redă corect substanța juridică a noțiunii din directivă – și anume: autorizarea legală de a exercita efectiv profesia de avocat într-un stat membru, sub un anumit titlu profesional.	Nu se acceptă În conformitate cu rigorile de tehnică legislativă în transpunerea <i>acquis</i>-ului UE, definițiile urmează a fi preluate identic precum în actele normative europene.
		De revizuit prevederile articolul 6 alin. (3) din lege in sensul reglementării similare a competenței avocatului din alt stat cu a celor statele membre ale Uniunii Europene, ale Spațiului Economic European sau în Confederația Elvețiană. Reglementarea propusă la art. 6 alin. (6) din prezentul proiect în coroborare cu prevederile introduse prin capitolul XI în acest proiect și prevederile actuale ale art. 6 alin. (3) din Legea cu privire la avocatură creează premisele unui tratament diferențiat între categoriile de avocați străini. Potrivit acestor prevederi avocatul din alt stat nu poate reprezenta interesele persoanelor fizice sau juridice în instanțele de judecată și în relațiile cu alte	Nu se acceptă <i>Directiva 98/5/CE</i> și, implicit, prezentul proiect de lege, instituie un tratament diferențiat în raport cu avocații din statele membre ale Uniunii Europene, pornind de la existența pieței unice, care presupune un spațiu fără frontiere interne, precum și eliminarea între statele membre a obstacolelor în calea liberei circulații a persoanelor și serviciilor. Datorită acestei profunde integrări economice și sociale ale statelor membre ale Uniunii Europene, precum și luând în considerare faptul că integrarea Republicii Moldova în Uniunea Europeană reprezintă un obiectiv strategic consfințit de Constituție, tratamentul diferențiat, prevăzut de

	autorități publice decât în arbitrajul comercial internațional. În cazul când interesele clientului o cer, precum și la solicitarea acestuia, avocatul din alt stat poate asista avocatul din Republica Moldova. Pe când avocații calificați într-un stat membru al UE, SEE sau Elveția pot desfășura o gamă mai largă de activități juridice în Republica Moldova. Această abordare poate fi interpretată drept o limitare nejustificată a accesului la profesie pentru o anumită categorie de avocați străini, în contradicție cu principiile de tratament egal și nediscriminare, și fără o justificare clară de interes public (cum ar fi protecția consumatorului de servicii juridice, calitatea actului de justiție sau siguranța națională). Standardul profesional al avocatului trebuie să primeze asupra originii geografice a calificării, atâta timp cât acesta demonstrează competențe, cunoștințe și respectă cerințele de etică profesională stabilite prin legislația Republicii Moldova. Regimul diferențiat poate fi perceput ca un obstacol disproporționat în calea recunoașterii calificărilor profesionale. În lipsa unui mecanism obiectiv și transparent de evaluare individuală a competențelor, limitarea activităților pe care le poate desfășura în Republica Moldova doar pentru motivul că avocatul este calificat într-un „stat terț” nu poate fi considerată justificată. Reglementarea actuală nu creează oportunități egale pentru colaborare și integrare profesională, ceea ce reduce șansele atragerii experților străini în domenii specializate (ex: drept internațional public, arbitraj, dreptul concurenței etc.).	<i>acquis</i>-ul UE și prezentul proiect de lege, este legitim și justificat.
	[La art. 66 alin. (3)] Recomandăm să se precizeze în mod expres că este vorba doar de informațiile	Se acceptă

	obținute în procesul de asimilare/înregistrare și autorizarea practicării în Republica Moldova, pentru a evita interpretarea că acest drept s-ar extinde și asupra informațiilor obținute sau deținute ulterior, în afara acestui cadru formal. Această precizare este importantă în special în lumina articolului 10 din Directiva 98/5/CE, care reglementează recunoașterea calificărilor profesionale și se referă la utilizarea informațiilor obținute în contextul procedurilor administrative de recunoaștere și autorizare. Extinderea sferei de aplicare și asupra informațiilor ulterioare ar putea depăși intenția directivei și ar crea riscuri legate de accesul și utilizarea unor date fără un temei legal clar. Există un risc real ca formularea actuală să fie interpretată într-un mod mai larg decât cel prevăzut de directivă, ceea ce ar putea genera neclarități sau chiar litigii în aplicare. De aceea, considerăm necesară o formulare restrictivă și clarificatoare, care să delimiteze în mod precis sfera informațiilor vizate.	La art. 66 alin. (3) se precizează că norma este incidentă <i>„În exercitarea atribuțiilor ce le revin în temeiul prezentului capitol [...]”</i>.
	[La art. 66⁶ alin. (2)] Propunem clarificarea unor expresii care ar putea crea confuzii. Astfel, propunem înlocuirea sintagmei din alineatul (2) referitoare la recunoașterea „diplomei”, întrucât în contextul prezentat, obiectul recunoașterii nu este diploma în sine, ci licența sau titlul profesional din statul de origine. Acest titlu urmează să fie recunoscut/ asimilat celui de avocat în Republica Moldova, și nu diploma. Noțiunea de licență este mai uzuală și mai clară în cadrul normativ autohton, reflectând mai bine natura procedurii reglementate aici. De asemenea, sugerăm să fie reformulată sintagma referitoare „stagiul profesional” din același	Se acceptă Noțiunea „<i>diplomă</i>” este substituită cu noțiunea „<i>titlu de calificare</i>”, în conformitate cu noțiunea utilizată la art. 3 alin. (1) lit. c) din <i>Directiva 2005/36/CE</i>.

		aliniat. În forma propusă, aceasta poate crea confuzie cu instituția „stagiului profesional” prevăzută în legislația RM, care se desfășoară pe durata a 12 luni sub conducerea unui avocat. Or, directiva nu se referă la acest tip de stagiul, ci la o altă activitate profesională. În articolul 10 din Directivă, este utilizată sintagma: „activitate desfășurată efectiv și cu regularitate” pe o durată de cel puțin trei ani, ceea ce presupune activitatea efectiv desfășurată în Republica Moldova de avocatul care a fost înscris în registrul profesiei. Astfel, formularea din proiect ar trebui să reflecte această exigență specifică, distinctă de conceptul național de stagiul profesional.	
--	--	--	--